

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Öxnehagaskolan i Jönköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av områdena undervisning, rektorns ledarskap, trygghet och studiero samt bedömning och betygsättning. Syftet är att granskningen ska bidra till högre kvalitet där målet är en god utbildning i en trygg miljö.

Granskningen genomförs i 40 utvalda skolenheter. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala skolenheter. Öxnehagaskolan i Jönköpings kommun ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 25-27 september 2017. Besöket genomfördes av utredarna Malin Lundquist och Åsa Rasmussen. Under besöket intervjuades elever, lärare, elevhälsan och rektorn. Därutöver genomfördes lektionsobservationer.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av de granskade områdena.

Sammanfattande bedömning

På Öxnehagaskolan har Skolinspektionen granskat följande fyra områden: undervisning, rektorns ledarskap, trygghet och studiero samt bedömning och betygsättning. Skolinspektionen bedömer att de fyra områdena sammantaget håller en *god kvalitet*, vilket är den högsta nivån av tre möjliga i Skolinspektionens regelbundna kvalitetsgranskning.¹

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hög grad främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. Granskningen visar att skolan medvetet och strukturerat arbetar för att undervisningen utgår och genomförs från läroplanens och kursplanernas mål. Undervisningen är strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna anpassar undervisningen så att den är utmanande för eleverna och lärarna uttrycker höga förväntningar på och tilltro till elevernas förmåga till lärande och utveckling. Därutöver ges eleverna möjlighet att kontinuerligt reflektera över det egna lärandet. Rektorn främjar samarbete både mellan lärarna och mellan lärarna och andra personalgrupper. Samarbete inom arbetslaget och mellan arbetslagen genomsyrar skolans arbete.

Skolinspektionen bedömer också att rektorns ledarskap i hög grad kännetecknas av ett aktivt ledarskap som styr och utvecklar verksamheten vid skolan. Rektorn fokuserar på skolans lärandeuppdrag samt stödjer och utvecklar skolans personal. Lärarnas och elevhälsans aktiva roll i kvalitetsarbetet bidrar i hög grad till att skolans undervisning ständigt utvecklas. Rektorn fördelar resurser inom skolenheten utifrån de identifierade behoven och verkar för alla elevers lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen bedömer att Öxnehagaskolan i hög grad utformar utbildningen så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. All personal inom skolan bedriver ett strategiskt arbete för att främja

¹ För mer information om Skolinspektionens bedömningar, se bilaga "Underlag för bedömning i inspektion 2018" i detta beslut.

och upprätthålla trygghet och studiero för elever. Skolan bedriver ett främjande och aktivt arbete för att förebygga kränkande behandling av elever. Eleverna får kontinuerligt diskutera trygghet och hur man ska behandla andra elever på skolan.

Skolinspektionen bedömer slutligen att lärarna i hög grad tar ansvar för att bedöma och betygssätta elevernas kunskaper allsidigt och likvärdigt utifrån kunskapskraven. Granskningen visar att diskussioner kring bedömning och betygssättning är regelbundet återkommande på dagordningen i de olika forum där lärare, elevhälsan och rektorn diskuterar skolans undervisning.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens värderingar av de fyra granskade områdena. Skolinspektionen har efter granskningen av Öxnehagaskolan inte identifierat några utvecklingsområden.

Bedömningsområdet undervisning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen på Öxnehagaskolan i hög grad främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn samt av observationer framgår att undervisningen är strukturerad. Lektionens syfte tydliggörs för eleverna i början av lektionen och lektionen innehåller en variation av olika moment och aktiviteter som har ett logiskt flöde. Läraren inleder ofta lektionen med att presentera den kommande lektionens innehåll för att därefter variera lektionen med genomgångar, enskilt elevarbete och par- eller grupparbete. Eleverna och läraren avslutar lektionen genom att tillsammans utvärdera lektionen. Utvärderingen omfattar alltid en koppling till lektionens mål, men kan även beröra arbetssätt och innehåll. Läraren kan till exempel ställa frågor till eleverna om lektionens mål är uppfyllda eller att eleverna skriver en kort utvärdering i sin loggbok.

Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan framgår att lärarna aktivt stödjer elevernas läroprocesser och anpassar undervisningen så att den är utmanande för alla elever. Detta görs exempelvis genom att elever, oavsett hur långt de har nått i sin kunskapsutveckling, stimuleras och utmanas på lektionerna. Det synliggörs i observationerna, bland annat genom att eleverna är aktiva och lärarna ger eleverna positiv respons på elevernas ansträngningar och uppmuntar dem till att försöka utveckla sina svar och resonemang. Lärarna använder ofta exempel från elevernas vardag, vilket gör att eleverna känner igen sig och engagerar sig oavsett om det handlar om privatekonomi eller hur ett gosedjur kan beskrivas.

Vidare framgår av intervjuer med lärare och av observationer att lärarna har olika metoder för att uppmärksamma elevernas kunskapsutveckling och att synliggöra lärandet för eleverna. Till exempel använder eleverna varsin liten White-board-tavla i gruppgenomgångar. Läraren kan då utifrån elevernas svar på tavlorna uppmärksamma om det är något område som behöver förtydligas.

I någon klass skriver eleverna loggböcker där de utvärderar den egna kunskapsutvecklingen i relation till uppsatta mål.

Av intervjuer med elever och lärare samt av observationer framgår att eleverna kontinuerligt får återkoppling av lärarna vad de behöver utveckla. Till exempel får eleverna under lektionstid kommentarer på hur de kan utveckla ett resonemang eller en text. Utöver denna återkoppling får elever utvecklande kommentarer på inlämningsuppgifter och prov samt vid utvecklingssamtal. Lärarna lyfter ofta elevexempel för hela klassen för att till exempel visa hur elever kan vidareutveckla en arbetsuppgift. Vidare framgår av intervjuer med lärare och av observationer att eleverna medvetandegörs om sin kunskapsutveckling. Detta till exempel genom att lektionerna oftast avslutas med en kort gemensam genomgång om vad de har lärt sig under lektionen eller att eleverna får skriva en kort text om lektionsinnehållet.

Bedömningsområdet rektorns ledarskap

Skolinspektionen bedömer att rektorn på Öxnehagaskolan i hög grad har ett aktivt ledarskap som styr och utvecklar verksamheten i skolan.

Granskningen visar att rektorn och skolans personal har ett mycket tydligt fokus på lärandeuppdraget och att arbetet utgår från skolans resultat. Av intervjuer med såväl lärare, elevhälsan som rektorn framgår att genom rektorns tydliga organisation och strukturerade uppföljning finns det väl fungerande forum för samarbete, där såväl lärarnas arbetslag, elevhälsan och skolans arbetslag med speciallärare och specialpedagog aktivt deltar och bidrar till att utveckla undervisningen tillsammans med rektorn. Rektorn använder de olika forumen för att lyfta pedagogiska utvecklingsområden. Rektorn följer sedan upp undervisningen kontinuerligt genom att följa arbetet i de olika forum som finns bland personalen, genom lektionsobservationer, samtal och handledning av personal och genom elevernas synpunkter på deras utbildning. Uppföljningen av elevernas synpunkter sker bland annat genom elevenkäter, elevrådet och att rektorn intervjuar samtliga elever.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn kontinuerligt utvecklar verksamheten genom att analysera utbildningens resultat, identifiera utvecklingsområden och sätta in åtgärder. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn

framgår att personalen är aktiva i det kontinuerliga uppföljningsarbetet och gemensamma förändringar av såväl hur resurser används som hur undervisningen ska utvecklas är väl förankrade bland personalen. Ett exempel på en sådan åtgärd är den gemensamma lektionsstruktur med tydlig start och avslut för lektionen som alla lärare ska följa. Syftet är att alla eleverna ska känna sig trygga i hur lektionerna är strukturerade oavsett vilken lärare det är som leder lektionen. Ett annat exempel är skolans gemensamma strävan att arbeta språkutvecklande i all undervisning som bland annat gestaltas genom att lärare och elever gemensamt bearbetar texter innan eleverna får eventuella uppgifter kopplade till texten.

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt arbetar med att kartlägga och analysera behovet av kompetensutveckling för lärarna, både på individ- och gruppnivå. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att de kompetensinsatser som genomförs på skolan bygger på ett behov som är identifierat av rektorn för att utveckla verksamheten. Till exempel har skolans personal haft gemensam kompetensutveckling kring värdegrundsarbetet utifrån skolenhetens enkäter kring bland annat trivsel och trygghet. Ett annat prioriterat kompetensutvecklingsområde, som är kopplat till skolenhetens resultat, är att alla lärare ska ha kompetens inom svenska som andraspråk. Lärare uppger i intervju att det även finns utrymme för riktad kompetensutveckling till enskilda lärare.

Granskningen visar även att rektorn verkar för elevers lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att skolan strukturerat analyserar kunskapsresultaten och resultat av värdegrundsarbetet samt elevers närvaro på lektioner utifrån kön. Analysen leder till insatser, som till exempel att öka vårdnadshavarnas förståelse för det svenska skolväsendet och vad som ingår och vad som krävs i de olika ämnena för att nå kunskapskraven. Detta för att vårdnadshavarna ska låta sina barn delta i all undervisning samt för att uppmuntra till aktiviteter på fritiden. Analysen av resultaten har även visat att pojkar gynnas av att använda ASL (att skriva sig till läsning) som en del i den första skriv- och läsinläringen och att det numera även används när eleverna har kommit längre i sin läsutveckling.

Av intervjuer med lärare och av observationer framgår att det alltid är lärarna som delar in eleverna i grupper oavsett kön för att främja att elevernas samarbete. Lärarna utarbetar olika strategier för att försöka fördela ordet jämt mellan pojkar och flickor. Till exempel är det flera av lärarna som använder någon form av lottdragning då de fördelar ordet i klassrummet. Elevhälsan lyfter även vikten av att göra det tydligt för eleverna att det spelar ingen roll om man är pojke eller flicka. Ett sätt att synliggöra detta är att elevhälsan numera, då de träffar elever i olika konstellationer, inte delar in dem i pojk- respektive flickgrupper, utan försöker blanda dem. Granskningen visar att eleverna på skolan upplever att lärarna inte gör någon skillnad på om man är flicka eller pojke. Eleverna pratar ofta om hur man ska vara mot varandra och att klassernas arbete med likabehandlingsplanen är ständigt återkommande.

Bedömningsområdet trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer att utbildningen i hög grad utformas så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det på skolan bedrivs ett strategiskt arbete för att främja och upprätthålla trygghet och studiero på skolan. Även eleverna involveras kontinuerligt i detta arbete. Skolan har en gemensam likabehandlingsplan och det som kallas skolans Hand (med fem gemensamma regler). Utöver det har varje klass sin egen likabehandlingsplan som klassen aktivt arbetar med och som kontinuerligt revideras utifrån klassens synpunkter på trivsel, trygghet och studiero. Frågor om elevernas trivsel och trygghet är ständigt återkommande på elevrådet och eleverna får redovisa för förändringar i deras likabehandlingsplaner och om förändringarna leder till förbättringar.

Skolan arbetar strukturerat med att kartlägga elevernas trygghet och studiero, detta genom att eleverna bland annat fyller i en enkät varje hösttermin som sammanställs och vars resultat är en viktig del i skolans värdegrundsarbete. Föregående läsår visade bland annat enkäten att trivseln i en av klasserna hade försämrats. Insatser, till exempel samtalsgrupper sattes in och uppföljningen visar att trivsel har ökat i klassen. På utvecklingssamtalen en gång per termin berörs alltid området och under ett läsår intervjuar rektorn samtliga elever med frågeställningar om elevernas undervisning och trivsel på skolan. Rektorn intervjuar eleverna enskilt, i par eller i grupp.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns ett övergripande arbete på skolan för att upprätthålla en god studiero under lektionerna. Ett sådant moment är att alla lektioner på skolan ska börja och avslutas på ett liknande sätt; detta för att skapa tydliga ramar för eleverna oavsett vilken lektion de befinner sig på. Skolan startar även upp skoldagen genom att tidigt öppna upp klassrummen för att eleverna i lugn och ro ska komma på plats innan första lektionen startar. När en hel klass förflyttar sig inom skolan ledsagas den alltid av en vuxen; detta för att upprätthålla lugnet i korridorerna. Observationerna och intervjuer med elever visar att det är ett tillåtande klimat och det råder studiero på lektionerna.

Granskningen visar även att personalen bedriver ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar bland eleverna. I klasserna diskuteras kontinuerligt hur man ska vara mot varandra och värderingsövningar och samarbetsövningar är ett medvetet led i arbetet att skapa en trygg skola. Skolan samarbetar även med fritidsgården och har ett gemensamt projekt med värderingsövningar. Värderingsövningarna kan beröra såväl skoldagen som fritiden, exempelvis användandet av sociala medier. Skolan har ordnade rastaktiviteter och det bidrar till att färre konflikter uppstår och som i sin tur påverkar studieron.

När det uppstår konflikter elever/elevgrupper emellan uppger såväl lärare, elevhälsan, rektorn som eleverna att åtgärder sätts in, till exempel i form av att skolans kurator tillsammans med lärarna utarbetar en handlingsplan med gruppdiskussioner.

Bedömningsområdet bedömning och betygsättning

Skolinspektionen bedömer att lärarna på Öxnehagaskolan i hög grad gör en allsidig och likvärdig bedömning av elevernas kunskaper.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att diskussioner kring bedömning och betygsättning är regelbundet återkommande på dagordningen i de olika forum där lärare, elevhälsan och rektorn diskuterar skolans undervisning. Till exempel finns tid avsatt för arbetslagen att regelbundet samverka kring bedömning och betygsättning. Flertalet av skolans lärare har gått en högskolekurs i bedömning och betygsättning och kompetens inom området är nå-

got som förordas av rektorn. Alla lärare som undervisar i årskurserna 1-6 sambedömer alltid de nationella proven i årskurs 3 och 6; detta som ett led i att säkra bedömningarna men även för att medvetandegöra lärarna om det är någonting i undervisningen som behöver förändras utifrån resultaten, men även för att diskutera bedömning generellt. Vid nyanställning finns det en handlingsplan med ett förutbestämt innehåll där det framgår vem eller vilka som ansvarar för att den nyanställda läraren ska få utbildning i hur skolan arbetar med samplanering, värdegrundsarbete, extra anpassningar och särskilt stöd. Skolans arbete med bedömning och betygsättning är en viktig del av "in-skolningen".

Granskningen visar att arbetslagen fyller en viktig del i skolans arbete med att utveckla undervisningen och därmed även skolans arbete med bedömning och betygsättning. Lärarna samarbetar kring planeringen av undervisningen. Detta för att bland annat säkerställa kursplanernas innehåll, men även för att redan under planeringsstadiet försäkra sig om att elevernas prestationer kan bedömas utifrån de kunskapskrav som finns. Arbetet med de pedagogiska planeringarna säkerställer och synliggör för lärarna att eleverna har möjlighet att på olika sätt och vid olika tillfällen visa på sina kunskaper. Av lärarintervjuerna framgår att lärarna ofta sambedömer elevuppgifter. Vidare framgår att i det kontinuerliga utvecklingsarbetet finns bestämda tider då bedömning och betygsättning lyfts i arbetslagen. I skolans utvecklingsarbete kring individuella utvecklingsplaner ingår diskussioner kring bedömning för att skapa en samsyn och i skolans uppdrag som handledare för VFU-studenter ingår diskussioner kring bedömning. VFU-studenterna i sin tur bidrar med erfarenheter från lärarutbildningen och andra skolor.

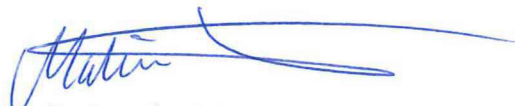
Eleverna har möjligheter att visa sina kunskaper i relation till de nationella kunskapskraven på olika sätt och vid olika tidpunkter. Lärarnas bedömningar

bygger på olika underlag; så som till exempel skriftliga prov, muntliga prov, presentationer och lektionsuppgifter.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Beslutsfattare

Malin Lundquist
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se/inspektion2018

Bilaga: Underlag för bedömning i Inspektion 2018

I Skolinspektionens beslut för regelbunden kvalitetsgranskning får varje skolenhet en sammanfattande bedömning. Den sammanfattande bedömningen består av en sammanvägning av de fyra bedömningsområdena och ges enligt följande tre nivåer: *God kvalitet, Förbättringsområden finns* och *Ett förbättringsarbete är nödvändigt*.

I granskningen ingår fyra bedömningsområden. Inom respektive område granskas följande delar:

Undervisning: Undervisningen är målfokuserad, strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd för eleverna. Undervisningen är utmanande för alla elever. Att det i undervisningen ges återkoppling mellan elever och lärare angående undervisningens kvalitet och elevers lärande/kunskapsutveckling.

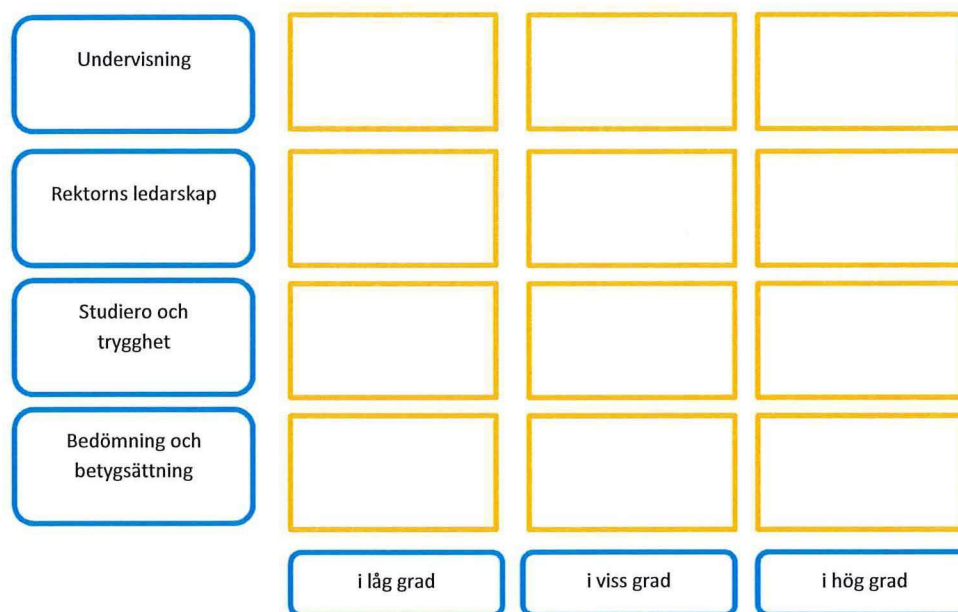
Rektors ledarskap: Rektorn fokuserar på skolans lärandeuppdrag samt stödjer och utvecklar personalen. Rektorn utvecklar utbildningen. Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas behov och förutsättningar. Rektorn verkar för elevers lika rätt till en god utbildning i trygg miljö, oavsett könstillhörighet.

Studiero och trygghet: Personalen inom skolan bedriver ett strategiskt arbete för att främja och upprätthålla trygghet och studiero för elever. Personalen bedriver ett främjande och aktivt arbete för att förebygga kränkande behandling av elever.

Bedömning och betygssättning: Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven. Lärarna tar ansvar för att bedömning och betygssättning är likvärdig.

I granskningen värderas kvalitén inom varje bedömningsområde med hjälp av ett bedömningsschema som innehåller tre nivåer: i låg grad, i viss grad och i hög grad, se figur 1.

Figur 1: Bedömningsschema – skolenhetens bedömningsområden fördelat på tre nivåer

Bilaga: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Öxnehagaskolan är en kommunal grundskola belägen i Jönköpings kommun. Skolenhetens verksamhet omfattar årskurserna 2-6 samt fritidshem. Skolenheten leds av en rektor. Vid tiden för inspektionsbesöket går 285 elever på skolan.

Årskurs 3

Av skolans redovisning för läsåret 2016/2017 framgår att det är i ämnet svenska som måluppfyllelsen är lägst då 77 procent av eleverna bedömdes nå kunskapskraven för årskurs 3. I svenska som andraspråk och matematik är det 86 procent respektive 91 procent av eleverna som bedömdes nå kunskapskraven. I de samhälls- och naturorienterande ämnena bedömdes 97 procent av eleverna nå kunskapskraven.

Årskurs 6

Av skolans redovisning för läsåret 2016/2017 framgår att måluppfyllelsen är lägst i ämnena svenska som andraspråk, idrott och hälsa samt samhällskunskap. I de ämnena är det mellan 80-86 procent av eleverna som minst erhöll betyget E. I ämnena hem- och konsumentkunskap och svenska erhöll samtliga elever minst betyget E. I övriga ämnen varierar måluppfyllelsen mellan 91-97 procent.